

15. Medio sæculo decimo quinto inclinare cœpit apud Auriliacenses monastica disciplina, Stephano ultimo abbate regulari non sine veneni suspitione sublato, ac in locum ejus Joanne Castrensi episcopo substituto : post quem hic locus abbates deinceps commendatarios sortitus est, quorum negligentia fatiscentibus regularibus ædificiis ad Canonicos sæculares tandem defecit cœnobium, Pio V mutationem hanc approbante.

16. *Vabrense monasterium.* — Quod attinet ad cœnobium Vabrense (de Vabre), ubi pueros in rebus monasticis erudiri curavit Geraldus, paulo ante id tempus, ut jam dixi, apud Rutenos (le Rouergue), ad Dordonam (la Dordogne) fluvium conditum fuerat a Raimundo comite Tolosano, assentiente ejus uxore Berteyza. Charta primaria data est « III Idus Novemb., anno xxiii Caroli regis, » cognomento Calvi. Id se facere dicit pro remedio animæ suæ et genitoris sui, Fulcuadi et genitricis suæ Senegundis, germani quoque sui Fredelonis ; atque ideo res proprietatis suæ, « sitas in pago Rutenico, in vicaria Curiensi, » nempe « villam, cujus vocabulum est Vaber tradit Adalgiso abbati suisque monachis, ad monasterium construendum in honore sancti Salvatoris et sanctæ Mariæ Dei genitricis, sive sancti Dionysii martyris, ut unam dicto loco catervam congregent monachorum, qui secundum regulam sancti Benedicti ibi deserviant, hospites recipiant, pauperes recreent, et pro se fideliter orent. »

17. Hæc autem tradit « eo modo, ut nullus rex, vel aliqua potestas habeat licentiam ipsas res beneficiare, vel concambiare, sive condonare, nisi tantum ut sub tuitione et immunitate regis perenniter consistat, » et ipse Raimundus loci tutor et defensor fiat : post suum vero obitum Bernardum, Fulcualdum, Jdonem, filios suos vicissim defensores constituit. Hæc charta edita est apud Catellum lib. i de comitibus Tolosanis, pag. 69 et 70, ubi ex Agio abbate Vabrensi observat Adalgisum abbatem et monachos ex cœnobio Palmato, quod Marcomanni apud Petrocorios (le Périgord) expilaverant, profugisse, atque in cognitionem venisse Raimundi comitis, qui ad eos recipiendos Vabrense monasterium condiderit, consultu Helisacaris episcopi. Hanc porro conditionem Carolus Calvus anno regni sui 14 confirmavit

diplomate regio, quod idem Catellus ibidem refert. Observatione digna sunt Agii abbatis hæc verba : « Erat igitur eo tempore monasterium in provincia Galliarum. Petracorio pago, nomine Palmatus, in quo jugiter deicolæ decem famulabantur, nihil habentes proprium, præter quod norma sancti Benedicti concedebat. Alia namque plurima erant monasteria in eadem provincia oppido ditiora : quæ jam fata ingruente peste, famis periculo monachorum sancti Benedicti normam negligere cœperunt, et contra illius ritam proprium habere, quod illi devitantes, nefas et illicitum censebant... Dicebant enim et ipsi quod nullo modo forent monachi, qui in terra proprium quærerent, nec scilicet propriam voluntatem, nisi tantumdem proprias culpas, et proprium locum. Pauperes equidem erant in rebus, sed divites in fide : quibus præerat abbas Adalgasius nomine, veneranda canitie, moribus justis, alacer vultu, prosapia quidem non vili genitus, et ore eloquentissimus. Qui videns quod nullo modo illerum sævitiam propter præsentem necem ferre posset, cœpit lustrare, ceu bonus pastor, regiones omnes, si forte inveniret ubi ab ore sævientium suas pauperulas servare quivisset oviculas : quoniam quidem minime illi oportunitas erat suo degere solo, in quo creberimas miserabiles ex dilectis suis alumnis cerneret strages. Ventum est igitur ad aures eximii marchionis Regimundi, qui illo tempore monarchiæ Tolosæ fungebatur officio, quod venerabilis Adalgasius abbas paganorum incursione foret una cum clientibus proprio exsulatus solo... Denique concite ad præfatum abbatem mittere non desinens rogare visus est quatenus ad loquendum cum eo Tolosam ne pigeret accedere. Sed ille extemplo ad eum pergere nequiescens, quoniam ab urbe Tolosa fere sexaginta millia aberat ; et pro re incerta meare ad eum nolens, duos ad eum direxit discipulos. » His consilium suum pandit Raimundus : qui reversi, Adalgasio rem significant. Accessit ipse Tolosam et cœnobium Vabrense constructum est, quod postea Joannes XXII in ecclesiam cathedralem e. exit, mox factam sæcularem. Agius abbas, præmissi fragmenti auctor, fuit postea Narbonensis archiepiscopus sub initia sæculi x. Dolemus ejus epistolam a Catello ex integro non vulgatam fuisse.

VITA S. GREGORII TURONENSIS EPISCOPI

AUCTORE Odone.

(Vide inter Prolegomena ad Gregorium Turonensem, Patrologiæ tom. LXXI, col. 115.)

SANCTI ODONIS ABBATIS CLUNIACENSIS SERMONES QUINQUE

(Ex Bibliotheca Cluniacensi et Martenio.)

SERMO PRIMUS.

IN CATHEDRA SANCTI PETRI.

Gaudeo, dilectissimi, de religioso vestræ devotionis affectu, et Deo gratias ago quod in vobis pietatem Christianæ unitatis agnosco. Sicut enim ipsa frequentia vestra testatur, intelligitis diei hujus recursum ad communem lætitiâ pertinere et honorem celebrare totius gregis per annua festa pastoris. Nam licet universa Ecclesia Dei distinctis

dis ordinata gradibus, ut ex diversis membris sacra-
crati corporis subsistat integritas, omnes tamen in Christo unum sumus, nec quisquam alterius ita est divisus officio, ut non ad connexionem pertineat capitis, cujuslibet humilitas portionis.

In unitate igitur fidei atque baptismatis, dilectissimi, indiscreta nobis societas et generalis est dignitas, secundum illud beatissimi Petri apostoli, cui iste sermo debet famulari : *Et ipsi tanquam lapides vivi superædificamini domus spirituales,*